Jongeren

EEN GOED BEGIN IS HET HALVE WERK!

DE LESSENSERIE

Een interactieve (LOB-burgerschap) lessenserie, voor en door jongeren, om bewustwording te creëren over eerlijk, veilig en gezond werken

DAAROM IS DEZE LESSENSERIE BELANGRIJK!

"Toen ik als 14-jarige in de supermarkt bij de brood-afdeling werkte, kreeg ik de verantwoordelijkheid voor de broodsnijmachine. Dit mag helemaal niet op deze leeftijd. Het hoeft maar één keer mis te gaan.
Ik heb zelf maar maatregelen genomen door te zeggen dat ik niet beschikbaar ben op bepaalde tijden, zodat ik niet ingepland werd."
- Debbie

"Toen ik net begon met werken, werkte ik in een winkel. Altijd als ik vakantie wilde vragen deden ze daar heel moeilijk over. Ik wist eigenlijk helemaal niet waar ik recht op had, ik dacht dat dit normaal was. Net zoals dat ik op feestdagen altijd moest werken zonder extra toeslagen hiervoor te krijgen."
– Luara

"Whatsapp is echt een killer. Wat lijkt een appje nu eventjes? Onze generatie zit toch altijd wel op de telefoon, wordt gedacht. Ik probeer mezelf te beschermen door bewust niet de appjes te openen."
- Luara

“Tijdens mijn werk op festivals moest ik veel zware dingen tillen van de ene locatie naar de andere. Daarbij droeg ik geen beschermende kleding (denk aan veiligheidsschoenen). Ook kreeg ik regelmatig te mak-en met grensoverschrijdend gedrag (opmerkingen e.d.) van bezoekers.”
– Debbie

“Toen ik begon met werken kreeg ik 0-uren-contract, maar werd toch van me verwacht dat ik altijd op vrijdag en zaterdag zou werken. Daarbij werd ik onder druk gezet. Mijn baas zei: “als je niet op deze twee dagen kunt werken moet je maar ontslag nemen.”
-Kaelin

“Je kan het er wel met je baas over hebben, maar op 14 jarige leeftijd wil je ook niet te veel klagen. Je wilt niet in een negatieve spiraal terecht komen en er uit geknikkerd worden bij je bijbaan.”
– Koen

“Ik werk in de zorg en ben vaak thuis nog bezig met werk. Ik word bijvoor-beeld gebeld of geappt door bewoners of colle-ga’s. Dan is het soms best lastig om je dienst los te laten. Het breekt je op als je dan de dag erna weer een dienst hebt en die dag daarna weer.”
– Luara

“Ik wist niet eens wat ik moest verdienen, of wat ik mocht verdienen. Ik ging gewoon werken. Mijn collega’s bleken achteraf veel meer betaald te krijgen. Had ik maar die cao gecheckt.”
–Koen

INHOUD

DEEL A: Waarom Ambassadeurs van de Toekomst?! 4

DEEL B: Zó werf en train je jongeren, om samen mét jongeren (ambassadeurs) de lessenserie te geven 10

DEEL C.1: Aan de Slag! 12
De lessenserie (fysieke versie) 12

DEEL C.2: Aan de Slag! 35
De lessenserie (online versie) 35

CNV Jongeren

DE LESSENSERIE

DEEL A:

WAAROM AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST?!

AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST: HET HOE & WAAROM!

Jongeren hebben aan het begin van hun carrière, tijdens hun bijbaan of na hun studie, vaak nog te weinig kennis over hoe ze - nu en in de toekomst - duurzaam inzetbaar kunnen blijven. En eerlijk, veilig en gezond kunnen werken.

Denk aan het vinden van een goede balans tussen werk en privé, kennis over rechten en plichten als werknemer, de mogelijkheden voor inspraak op de werkvloer en hoe belangrijk het is om je als werknemer te blijven ontwikkelen. Alleen met deze kennis kunnen jongeren zichzelf optimaal voorbereiden en een goede start maken op de arbeidsmarkt.

Deze lessenserie is erop gericht om jongeren bewust te maken van deze onderwerpen. Met deze LOB-/burgerschaps-lessenserie spreken we jongeren direct aan (want: gecreëerd én gegeven door jongeren!) en geven we eerlijk, veilig en gezond werken een plek in het curriculum. Dit bewerkstelligt een

duurzaam effect: als jongeren leren eerlijker, veiliger en gezonder te werken en de tools krijgen hiermee bezig te zijn, dan zijn zij een voorbeeld voor hun collega's. Zo jagen zij een effectieve, duurzame verandering aan!

DE MISSIE VAN AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST

CNV Jongeren heeft het initiatief genomen voor Ambassadeurs van de Toekomst, omdat we signaleerden dat jongeren nog relatief vaak oneerlijk, ongezond en onveilig werken. Jongeren hebben weinig kennis over deze thema's, schatten risico's onrealistisch in en missen belangrijke vaardigheden waarmee ze zichzelf kunnen beschermen. Dit kan ervoor zorgen dat jongeren voortijdig uitvallen of zich niet optimaal ontwikkelen. CNV Jongeren wil voorkomen dat jonge mbo-professionals een valse start maken.

Een mooie plek om deze gebieden te stimuleren is het mbo-onderwijs. Eerlijk, veilig en gezond werken en duurzame inzetbaarheid heeft vaak nog geen structurele plek in het onderwijs en daarnaast wordt het LOB-onderwijs vaak nog niet goed ingevuld.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (in het kader van het programma eerlijk, veilig en gezond werken) en DOORZAAM hebben dit project gefinancierd.

MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Het bewust aan de slag gaan met de thema's eerlijk, veilig en gezond werk is van groot belang voor het vinden, binden en boeien van goed personeel in een krappe arbeidsmarkt. Het programma Eerlijk, Gezond en Veilig Werk van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil bijdragen aan een betere naleving van de regels via preventie, door kennis of bewustwording over eerlijk, gezond en veilig werken te vergroten. Dit project is een goed voorbeeld van een manier om een blijvende beweging in gang te zetten, zodat ook na afloop van het programma de thema's bij de partijen op de agenda blijven staan.

DOORZAAM

DOORZAAM ondersteunt dit project graag, omdat jongeren vanuit de schoolbanken vaak via uitzendorganisaties aan de slag gaan. Om als uitzendorganisatie mee te kunnen komen in de huidige, veranderende arbeidsmarkt is aandacht voor leven lang ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid noodzakelijk. Dat is precies waar DOORZAAM voor staat. Een uitzendkracht die regie neemt over zijn eigen duurzame inzetbaarheid en hier actief aan werkt, is beter en breder inzetbaar op de werkvloer en levert daar bovendien meer toegevoegde waarde.

ZO IS DE LESSENSERIE TOT STAND GEKOMEN!

Het doel van de lessenserie is om jongeren bewuster te maken van eerlijk, veilig en gezond werken. Deze thema's zijn vaak nog niet aansprekend voor jongeren. Door samen mét jongeren (met input van diverse andere stakeholders) de LOB-/burgerschapslessenserie te maken, zijn deze thema's vertaald naar de leefwereld van jongeren.

1. START PROJECT: WERVING EN TRAINING, MAKEN LESSENSERIE

Om dit project tot een succes te maken, zijn betrokken docenten nodig die het belang van de thema's inzien. Bij ROC Aventus was dit het geval en zijn we van start gegaan met het project.

Binnen de lesuren van de opleiding Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker (GPM) was er een groep studenten die zich graag wilde inzetten als Ambassadeur van de Toekomst. Met hen zijn we aan de slag gegaan. Zij zijn getraind in presenteren en communiceren en de achtergrondtheorie over eerlijk, veilig en gezond werken en duurzame inzetbaarheid. Vervolgens konden zij aan de slag met het maken van de lessenserie.

De lessenserie is tot stand gekomen met input uit diverse co-creatie-sessies. Bij deze co-creatie-sessies zijn verschillende partijen bij elkaar gebracht (o.a. docenten, studenten, starters, JOB MBO, medewerkers van het Ministerie van SZW, medewerkers van DOORZAAM). In groepjes van twee hebben de ambassadeurs de input, voortkomend uit de co-creaties, verwerkt tot de lessenserie die hieronder te vinden is.

Deze lessenserie is door CNV Jongeren *gefinetuned*. Doordat de corona-pandemie uitbrak tijdens dit project, hebben we de lessen vertaald naar een online editie. Beide versies zijn uitgegeven en in deze uitgave te vinden.

"IK BEN ENTHOUSIAST OVER DE THEMA'S EN DENK DAT DEZE LESSEN VAN GROTE TOEGEVOEGDE WAARDE ZIJN VOOR HET MBO. DE WERKVORMEN ZIJN HELDER BESCHREVEN, DUS ALS BUITENSTAANDER ZOU IK WETEN WAT IK MOET DOEN."

– HANNA, DOCENT MBO MIDDEN NEDERLAND

2. HET GEVEN VAN DE LESSENSERIE

Na afronding van de lessenserie hebben we deze in de praktijk gebracht. Een trainer van CNV Jongeren en een Ambassadeur van de Toekomst gingen de lessenserie geven aan mbo-studenten. Daarbij is gekozen voor de methodiek van *peer to peer education:* door de lessenserie te laten geven door een ambassadeur (een medestudent), komt de informatie op een andere manier binnen. Je sluit beter aan op de leefwereld van jongeren en de informatie kan eerder worden aangenomen. Om te zorgen voor verdere diepgang - en dus een hoge kwaliteit - is er voor gekozen om de combinatie van jong en iets ouder te doen. Zo hebben wij het beste van beide werelden gecombineerd.

Docenten kunnen met deze handleiding de rol van trainer (die CNV Jongeren binnen dit project vervult) vervangen. Zij kunnen ervoor kiezen om samen met een student deze lessenserie te geven. In het volgende onderdeel (deel B) wordt omschreven hoe dit aan te pakken. Aarzel niet om advies van CNV Jongeren hierin te vragen! Dit kan via info@cnvjongeren.nl.

3. EVALUATIE EN UITGAVE LESSENSERIE

De ervaringen na het geven van de lessen zijn meegenomen en verwerkt. Daarnaast hebben docenten de uiteindelijke lessenserie geëvalueerd. Dit heeft geleid tot deze uitgave: een interactieve lessenserie waarin bewustwording, kennis en de juiste vaardigheden rondom eerlijk, gezond en veilig, dus toekomstbestendig werk, centraal staan.

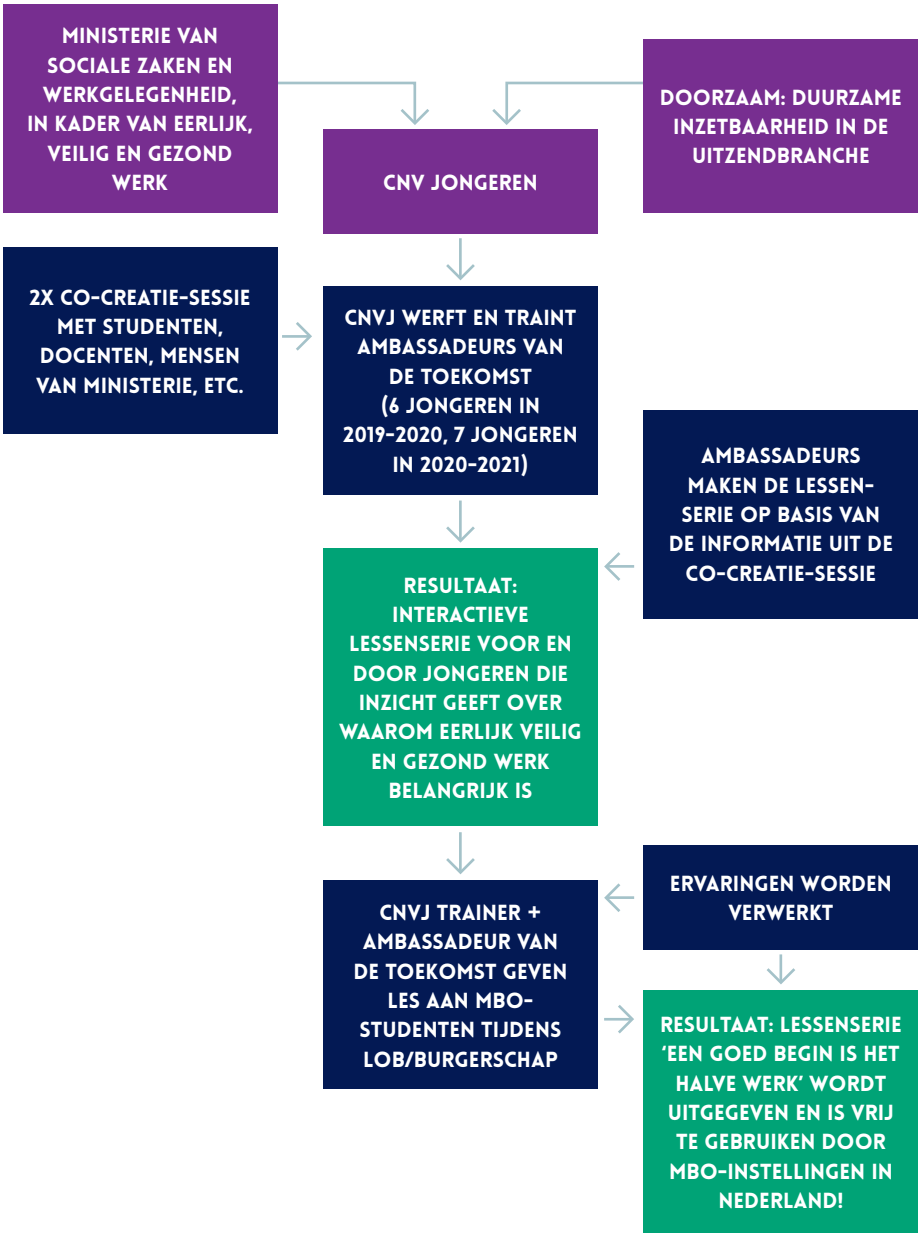
MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID, IN KADER VAN EERLIJK, VEILIG EN GEZOND WERK
DOORZAAM: DUURZAME INZETBAARHEID IN DE UITZENDBRANCHE
CNV JONGEREN
2X CO-CREATIE-SESSIE MET STUDENTEN, DOCENTEN, MENSEN VAN MINISTERIE, ETC.
CNVJ WERFT EN TRAINT AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST (6 JONGEREN IN 2019-2020, 7 JONGEREN IN 2020-2021)
AMBASSADEURS MAKEN DE LESSEN-SERIE OP BASIS VAN DE INFORMATIE UIT DE CO-CREATIE-SESSIE
RESULTAAT: INTERACTIEVE LESSENSERIE VOOR EN DOOR JONGEREN DIE INZICHT GEEFT OVER WAAROM EERLIJK VEILIG EN GEZOND WERK BELANGRIJK IS
CNVJ TRAINER + AMBASSADEUR VAN DE TOEKOMST GEVEN LES AAN MBO-STUDENTEN TIJDENS LOB/BURGERSCHAP
ERVARINGEN WORDEN VERWERKT
RESULTAAT: LESSENSERIE 'EEN GOED BEGIN IS HET HALVE WERK' WORDT UITGEGEVEN EN IS VRIJ TE GEBRUIKEN DOOR MBO-INSTELLINGEN IN NEDERLAND!

CIJFERS AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST

2019-2020 & 2020-2021

5X
TRAINING AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST

RESULTAAT:
LESSENREEKS OVER EERLIJK, VEILIG EN GEZOND WERKEN EN DUURZAME INZETBAARHEID.

DEZE LIGT HIER VOOR JE!

2X
CO-CREATIE-SESSIES MET JONGEREN EN STAKEHOLDERS OM DE LESSENSERIE VORM TE GEVEN

UITGEVOERD OP 3 MBO-LOCATIES:
ROC AVENTUS IN DEVENTER,
ROC AVENTUS IN APELDOORN,
ROC VAN FLEVOLAND

ONTWIKKELING VAN
6 VIDEO'S
OVER DE THEMA'S

IN **4** KLASSEN DE LESSENREEKS VAN 6 LESSEN GEGEVEN

ONTWIKKELING VAN HET "EEN GOED BEGIN IS HET HALVE WERK IN 30 SECONDEN" - SPEL OM AANDACHT TE GENEREREN VOOR DE THEMA'S

13 AMBASSADEURS VAN DE TOEKOMST

Jongeren

DE LESSENSERIE

DEEL B:

ZÓ WERF EN TRAIN JE JONGEREN

Geef samen mét jongeren (ambassadeurs) de lessenserie

ZO BETREK JE JONGEREN BIJ DE LESSENSERIE!

Het is mogelijk om de lessenserie zonder of met een Ambassadeur van de Toekomst uit te voeren. Zonder jongere zal het minder tijd kosten om de lessenserie in te zetten. Met jongeren kost het meer tijd, maar komt het wel meer tot leven. Voordelen van het geven van de lessenserie mét ambassadeurs:

- De lessenserie is aansprekender voor leeftijdsgenoten omdat de ambassadeur zijn/haar eigen verhaal/ervaringen per thema kan benadrukken
- De lessenserie is aan te passen op de huidige situatie: wat speelt onder jongeren op dit moment
- De ambassadeur versterkt zijn/haar skills in presenteren en voor groepen staan

Mogelijk kan de ambassadeur dit doen voor studiepunten, bijvoorbeeld voor vrije keuze ruimte.

UITVOER

Om de uitvoer van deze lessenserie te kunnen herhalen moet de volgende stappen worden doorlopen:

- Werven ambassadeurs
- Trainen ambassadeurs in presentatievaardigheden
- Trainen ambassadeurs in de lessenreeks
- Inplannen lessenreeks
- Uitvoeren lessenreeks
- Evalueren lessenreeks

WERVEN AMBASSADEURS

Het werven van ambassadeurs is de eerste, maar ook gelijk de belangrijkste stap in dit traject. Zonder de jongeren verliest de lessenserie toch een deel van zijn effect. Daarnaast is het type jongeren dat je werft belangrijk. Het is belangrijk dat het jongeren zijn die het leuk vinden om zichzelf en leeftijdsgenoten te helpen in hun ontwikkeling. Wij hebben ervoor gekozen om 6 jongeren te werven, zodat ze allemaal op een vaste les komen te staan.

In onze opzet kregen de jongeren een vrijwilligersvergoeding en konden ze er vanuit school studiepunten voor krijgen. Dit zijn goede manieren om het traject aantrekkelijker te maken, maar dit moet niet de hoofdmotivatie voor de jongeren zijn.

De werving binnen ons project is gedaan via een aantal kanalen:

- Flyers
- Wervingsfilmpje (korte promo voor het project)

TRAINEN AMBASSADEURS

Om de ambassadeurs goed voor te bereiden op het geven van de lessen is het belangrijk om de jongeren hierin te trainen. Wij hebben dit gedaan door middel van een aantal trainingen met de volgende structuur:

TRAINING 1: PRESENTATIE EN COMMUNICATIEVAARDIGHEDEN-THEORIE

Om ervoor te zorgen dat de studenten goed voorbereid voor de groep kunnen staan, hebben we hen een basistraining in presenteren en communiceren gegeven.

TRAINING 2: OEFENEN LESSENREEKS EN FEEDBACK

Elke ambassadeur heeft als voorbereiding op deze les een van de zes lessen toegewezen gekregen en deze voorbereid. Tijdens deze training oefenen zij alleen met de les en wordt er door de trainer en andere leerlingen feedback gegeven.

BEGELEIDING AMBASSADEURS

Nadat de ambassadeurs getraind zijn, kunnen de lessen ingepland worden. Hier worden de ambassadeurs aan een trainer/docent etc. gekoppeld. Deze persoon is ook de coach tijdens dit traject. Dat wil zeggen dat de trainer contact houdt met de ambassadeur, hem/haar ondersteunt in de voorbereiding, de taakverdeling bespreekt en achteraf feedback geeft. Zo voelt de ambassadeur ook de betrokkenheid en wordt hij/zij niet in het diepe gegooid.

GEBRUIK LESSENREEKS

In deel C zitten alle benodigde documenten en een overzicht van de lessenreeks. Bijgeleverd worden de PowerPoint-presentaties van de lessen en overige benodigdheden. Wegens het coronavirus zijn wij gedwongen de lessenreeks om te zetten in een online versie.

INFORMATIEPAKKET

Om de lessenreeks toe te passen kun je het informatiepakket downloaden. Deze is aan te vragen via info@cnvjongeren.nl.

HET INFORMATIEPAKKET BEVAT:

- Wervingsmaterialen, zoals de wervingsflyer
- De trainingsmap om Ambassadeurs van de Toekomst te trainen
- De PowerPoint-presentaties
- De video's van jongeren ter inleiding op elk thema